

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 9 lipca 1991 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania odroczeń zasadniczej służby wojskowej oraz uznawania poborowych i żołnierzy za jedynych żywicieli rodzin.

Na podstawie art. 37 ust. 6, art. 98 ust. 5, art. 139 i art. 167 ust. 2 oraz w związku z art. 103 ust. 2, art. 148 ust. 5 oraz art. 206 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z 1988 r. Nr 30, poz. 207, z 1989 r. Nr 20, poz. 104, Nr 29, poz. 154 i Nr 34, poz. 178, z 1990 r. Nr 30, poz. 179, Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 319 i Nr 78, poz. 462 oraz z 1991 r. Nr 55, poz. 234), a także w związku z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 29, poz. 154 oraz z 1990 r. Nr 51, poz. 297, Nr 55, poz. 321 i Nr 86, poz. 504) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 1989 r. w sprawie udzielania odroczeń zasadniczej służby wojskowej oraz uznawania poborowych i żołnierzy za jedynych żywicieli rodzin (Dz. U. Nr 68, poz. 413) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 3:
 - a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) o gospodarstwie rolnym — rozumie się przez to obszar użytków rolnych, wraz z budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą,”
 - b) w pkt 2:
 - skreśla się wyrazy „w uspołecznionych zakładach pracy”;
 - dodaje się na końcu wyrazy „określone przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej na podstawie Kodeksu pracy,”;
- 2) w § 4 w ust. 1 dodaje się na końcu wyrazy „oraz opiekę tę faktycznie sprawuje”;

- 3) w § 6:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Poborowego uznaje się za prowadzącego gospodarstwo rolne, jeżeli prowadzi on gospodarstwo rolne o obszarze co najmniej 1 ha użytków rolnych, będące własnością jego lub jego żony.”,
 - b) w ust. 2:
 - w pkt 1 po wyrazach „w gospodarstwie” dodaje się wyraz „rolnym”;
 - w pkt 3 wyrazy „gospodarstwo rolne” zastępuje się wyrazami „to gospodarstwo”;
 - c) w ust. 3:
 - po wyrazach „nie mogą” dodaje się wyraz „samodzielnie”;
 - w pkt 1 wyrazy „orzeczeniem komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia został zaliczony do I lub II grupy inwalidów lub do III grupy inwalidów z uznaniem za całkowicie” zastępuje się wyrazami „został zaliczony do I lub II grupy inwalidów lub uznany za długotrwale”;
 - w pkt 3 wyraz „gospodarstwa” zastępuje się wyrazami „użytków rolnych w tym gospodarstwie”;
 - d) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Poborowemu, o którym mowa w ust. 1 i 2, udziela się odroczenia zasadniczej służby wojskowej, z zastrzeżeniem ust. 4.”;
 - e) w ust. 4 wyrazy „o którym mowa w ust. 2, może stanowić” zastępuje się wyrazami „w przypadku, o którym mowa w ust. 2, stanowi”, a wyrazy „do III grupy inwalidów z uznaniem za całkowicie” zastępuje się wyrazami „uznania go za długotrwale”;
 - f) w ust. 5 po wyrazach „gospodarstwa rolnego” dodaje się wyrazy „w przypadku”;
- 4) w § 8 wyrazy „pozostają osoby wymienione w § 2” zastępuje się wyrazami „pozostaje co najmniej jeden członek rodziny wymieniony w § 2”;
- 5) w § 10 w ust. 1 skreśla się wyrazy „jak również stypendium”;
- 6) w § 11 w ust. 2, w § 14 w ust. 1 i 2, w § 32 w ust. 2 oraz w § 34 w ust. 1 użyte w różnych przypadkach wyrazy „terenowy organ administracji państwowej” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „wójt lub burmistrz (prezydent miasta)”;
- 7) w § 11 skreśla się ust. 3;
- 8) § 12 otrzymuje brzmienie:
- „§ 12. 1. Do podania o odroczenie zasadniczej służby wojskowej, jeżeli członek rodziny jest inwalidą lub został uznany za długotrwale niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym, należy dołączyć odpowiednie orzeczenie.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy członek rodziny zaliczony do II grupy inwalidów nie jest zdolny do sprawowania opieki nad inwalidą I grupy.”;
- 9) skreśla się § 13;
- 10) § 15 otrzymuje brzmienie:
- „§ 15. W przypadkach uzasadnionych szczególnymi względami społecznymi lub humanitarnymi komisja poborowa może w drodze wyjątku udzielić poborowemu odroczenia, mimo spełnienia tylko jednego z warunków określonych w § 4.”;
- 11) skreśla się § 16;
- 12) w § 17:
- a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1, a wyrazy „terenowego organu administracji państwowej” zastępuje się wyrazami „wójta lub burmistrza (prezydenta miasta)”;
 - b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wojskowy komendant uzupełnień nie powołuje poborowego do zasadniczej służby wojskowej do czasu załatwienia sprawy przez komisję poborową. Powołaniu nie podlega również poborowy, który spełnia warunki do uznania go za jedynego żywiciela rodziny mającego na utrzymaniu więcej niż dwóch członków rodziny albo jeżeli jego żona jest co najmniej w czwartym miesiącu ciąży — więcej niż jednego członka rodziny.”;
- 13) w § 18:
- a) powołanie „§ 1—15 i 17” zastępuje się powołaniem „§ 1—12, 14, 15 i 17”;
 - b) skreśla się wyraz „rejonowa”;
- 14) § 19 i 20 otrzymują brzmienie:
- „§ 19. 1. Odroczenia zasadniczej służby wojskowej ze względu na pobieranie nauki udziela się poborowym pobierającym naukę w systemie dziennym w szkole średniej — do czasu ukończenia nauki w tych szkołach.
2. Odroczenia zasadniczej służby wojskowej ze względu na pobieranie nauki udziela się poborowym pobierającym naukę w systemie dziennym w szkole policealnej lub pomaturalnej, w tym w zakładzie kształcenia nauczycieli — co czasu ukończenia nauki w tych szkołach.
3. Odroczenia zasadniczej służby wojskowej, o którym mowa w ust. 2, udziela się na ukończenie tylko jednej szkoły, nie dłużej jednak niż do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym poborowy kończy 27 lat życia.
4. Odroczenia zasadniczej służby wojskowej ze względu na pobieranie nauki udziela się poborowym pobierającym naukę w systemie wieczorowym lub zaocznym w szkole, o której mowa w ust. 1 lub 2, do czasu ukończenia nauki w tych szkołach, nie dłużej jednak niż do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym poborowy kończy 23 lata życia.
- § 20. Poborowym pobierającym naukę w szkołach, o których mowa w § 19 ust. 2 lub 4, nie udziela się odroczenia zasadniczej służby wojskowej ze względu na pobieranie nauki, jeżeli z przedstawionego zaświadczenia szkoły wynika, że nie będą mogli ukończyć nauki do czasu osiągnięcia wieku określonego odpowiednio w § 19 ust. 3 lub 4.”;
- 15) w § 21 w ust. 1 wyrazy „będący uczniem szkoły wymienionej w § 19 ust. 1 i 2” zastępuje się wyrazami „pobierający naukę w szkole, o której mowa w § 19 ust. 1, 2 lub 4”;
- 16) w § 26 w ust. 1:
- a) skreśla się wyrazy „wojskowy komendant uzupełnień”;

- b) po wyrazie „udziela” dodaje się wyraz „się”;
- 17) w § 28 w zdaniu drugim po wyrazie „przez” dodaje się wyraz „właściwego”;
- 18) § 29 otrzymuje brzmienie:
„§ 29. Poborowemu uznanemu za jedyne go żywiciela rodziny udziela się odroczenia zasadniczej służby wojskowej ze względu na utrzymywanie rodziny, jeżeli na jego utrzymaniu pozostaje więcej niż dwóch członków rodziny, a jeżeli jego żona jest co najmniej w czwartym miesiącu ciąży — więcej niż jeden członek rodziny.”;
- 19) dodaje się § 29a w brzmieniu:
„§ 29a. Poborowi uznani za jedynych żywicieli rodzin, którym nie udzielono odroczenia, podlegają powołaniu do zasadniczej służby wojskowej na ogólnie obowiązujących zasadach.”;
- 20) w § 30:
a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Jeżeli poborowy uznany za jedyne go żywiciela rodziny, o którym mowa w § 29a, został powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej, wojskowy komendant uzupełnień niezwłocznie zawiadamia wójta lub burmistrza (prezydenta miasta), właściwego według miejsca pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad 2 miesiące członka rodziny pozostającego na utrzymaniu poborowego, o jego stawieniu się do służby wojskowej w celu przyznania i wypłacania uprawnionym członkom rodziny zasiłków miesięcznych.”;
- b) w ust. 3 wyrazy „wojskowa komenda uzupełnień, w której” zastępuje się wyrazami „wojskowy komendant uzupełnień, w którego”, a wyrazy „terenowy organ administracji państwowej o właściwości szczególnej w sprawach zatrudnienia stopnia wojewódzkiego, właściwy” zastępuje się wyrazami „wojewodę właściwego”;
- c) w ust. 4 wyrazy „Terenowy organ administracji państwowej wymieniony w ust. 3 zawiadamia terenowy organ administracji państwowej o właściwości szczególnej w sprawach zdrowia i opieki społecznej stopnia podstawowego, właściwy” zastępuje się wyrazami „Wojewoda określony w ust. 3 zawiadamia wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) właściwego”;
- 21) w tytule rozdziału 4 wyrazy „terenowe organy administracji państwowej” zastępuje się wyrazami „wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) albo wojewodę”;
- 22) w § 31 w ust. 1:
a) wyraz „Decyzja” zastępuje się wyrazem „Decyzje”;
- b) wyrazy „może być wydana” zastępuje się wyrazami „wydaje się”;
- c) po wyrazie „określone” dodaje się wyraz „odpowiednio”;
- 23) w § 32:
a) w ust. 2 skreśla się wyrazy „żołnierz wnosi podanie za pośrednictwem dowódcy jednostki wojskowej, w której odbywa służbę”;
- b) w ust. 3 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
„Przepis § 12 stosuje się odpowiednio.”;
- 24) skreśla się § 33;
- 25) w § 34:
a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „— w terminie 7 dni od udokumentowania podania”;
- b) ust. 2—4 otrzymują brzmienie:
„2. W decyzji w sprawie uznania żołnierza za jedyne go żywiciela rodziny określa się członków rodziny pozostających na jego utrzymaniu.
3. Jeżeli podanie wniósł członek rodziny, decyzję doręcza się również zainteresowanemu żołnierzowi.
4. Decyzję doręcza się także wojskowemu komendantowi uzupełnień, właściwemu według siedziby organu, który wydał tę decyzję.”;
- 26) skreśla się § 35—37;
- 27) § 38 otrzymuje brzmienie:
„§ 38. Po uprawomocnieniu się decyzji, o której mowa w § 34 ust. 1, szef wojewódzkiego sztabu wojskowego:
1) w razie uznania konieczności sprawowania przez żołnierza bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny, prowadzenia gospodarstwa rolnego albo uznania za jedyne go żywiciela rodziny mającego na utrzymaniu więcej niż dwóch członków rodziny — zawiadamia dowódcę jednostki wojskowej, w której żołnierz odbywa zasadniczą służbę wojskową, o konieczności niezwłocznego zwolnienia go z tej służby,
- 2) w razie niezwolnienia z zasadniczej służby wojskowej żołnierza uznanego za jedyne go żywiciela rodziny mającego na utrzymaniu nie więcej niż dwóch członków rodziny — zawiadamia wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) o konieczności przyznania i wypłacania uprawnionym członkom rodziny zasiłków miesięcznych.”;
- 28) § 39 otrzymuje brzmienie:
„§ 39. 1. Żołnierzy zwolnionych z zasadniczej służby wojskowej z tytułu sprawowania bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny lub prowadzenia gospodarstwa rolnego bez przeniesienia do rezerwy wojskowy komendant uzupełnień kieruje do rejonowej komisji poborowej w celu rozpatrzenia sprawy.
2. Żołnierzom zwolnionym z zasadniczej służby wojskowej z tytułu uznania za jedyne go żywiciela rodziny bez przeniesienia do rezerwy wojskowy komendant uzupełnień udziela odroczenia.”;
- 29) w § 40 skreśla się ust. 2—4 oraz oznaczenie „ust. 1”;
- 30) § 41 otrzymuje brzmienie:
„§ 41. 1. Przepisy § 31, 32, 34, 38 i 40 stosuje się odpowiednio do absolwentów szkół wyższych odbywających długotrwałe przeszkolenie wojskowe oraz, z zastrzeżeniem ust. 2, do junaków odbywających zasadniczą służbę w obronie cywilnej, jak również, z zastrzeżeniem ust. 3, do poborowych odbywających służbę zastępczą.
2. W razie uznania junaka za jedyne go żywiciela rodziny, podlega on niezwłocznemu zwolnieniu z zasadniczej służby w obronie cywilnej.

3. Ostateczne decyzje, o których mowa w § 34 ust. 1, wydane w stosunku do poborowych odbywających służbę zastępczą wójt lub burmistrz (prezydent miasta) przesyła wojewodzie właściwemu ze względu na siedzibę organu, który wydał decyzję. Postępowanie wojewodów związane z wykonywaniem tych decyzji określają odrębne przepisy.”;

31) w § 42 w ust. 2 skreśla się wyrazy „ust. 1”.

§ 2. 1. Postępowanie w sprawach, o których mowa w § 1 rozporządzenia wymienionego w § 1, nie zakończone ostateczną decyzją do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, jest prowadzone w dalszym ciągu na zasadach określonych w rozporządzeniu wskazanym w § 1, z uwzględnieniem zmian wprowadzonych niniejszym rozporządzeniem.

2. Ostateczne decyzje wydane na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zachowują moc obowiązującą.

§ 3. Minister Obrony Narodowej ogłosi w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolity tekst rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 1989 r. w sprawie udzielania odroczeń zasadniczej służby wojskowej oraz uznawania poborowych i żołnierzy za jedynych żywicieli rodzin, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji rozdziałów, paragrafów, ustępów i punktów oraz porządku alfabetycznego liter.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie siedmiu dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. K. Bielecki*